

ADJECTIUS 2a CLASSE.

1. Concorde l'adjectiu entre parèntesi amb el substantiu i llavors declina el sintagma.

(acer, acris, acre) bellum, -i	(mortalis, -e) corpus, -oris
(uelox, -ocis) leo, -onis (m)	(celeber, celebris, celebre) poeta, -ae
(sapiens, -ntis) homo, -inis	(utilis, -e) lex, legis (f)

2. Declina en singular i plural els següents sintagmes.

tristis serua, -ae	dulce uerbum, -i	felix rex, regis
prudens mater, -tris	omnis populus, -i	ferox animal, -alis

3. Analitza sintàcticament i tradueix aquestes oracions. Llavors fes l'anàlisi morfològica de les paraules subratllades.

1. Celer rumor per ora auresque omnium sine mora currebat.

2. Polyphemus erat monstrum horrendum, informe, ingens.

3. Repentinis morbis acria et celeria remedia medici adhibent.

Adhibeo, -bui, -itum 2: aplicar, posar.
Curro, cucurri, cursum 3.
Horrendus, -a, -um: horrible, terrible.
Informis, -e: deforme, lleig.
Medicus, -i (m).
Monstrum, -i (n).

Morbus, -i (m): malaltia.
Per: (prep ac).
Polyphemus, -i (m): Polifem.
Remedium, -i (n).
Reptinus, -a, -um: inesperat.
Rumor, -oris (m): xafardeig.

Achilles.

Celer est Achilles, filius Pelei regis et Thetidis deae. Achilles particeps belli Troiani erat. Celebre est scutum, celebra sunt arma Achillis. Celebris est celeritas Achillis. Celeritate incredibili et magno corporis robore Achilles troianis terribilis erat. Ira Achillis Graecis perniciosa erat. Mors Patrocli Achilli dolores acres dat. Propterea Achilles Hectorem ad pugnam prouocat et uirum fortem necat.

Achilles, -is (m): Aquil·les (heroi grec).
Bellum, -i (n).
Celebris, -e: cèlebre, important, conegut.
Celeritas, -atis (f): rapidesa.
Dolor, -oris (m).
Graecus, -a, -um.
Hector, -oris (m): Hèctor (heroi troià).
Incredibilis, -e.
Ira, -ae (f).
Particeps, -cipis: participant.
Patroclus, -i (m): Pàtrocle (amic d'Aquil·les).

Peleus, -ei (m): Peleu.
Perniciosus, -a, -um: fatal, funest.
Propterea: (adv) per això.
Prouoco 1.
Pugna, -ae (f): lluita.
Robur, -oris (n): força, energia.
Scutum, -i (n).
Terribilis, -e.
Thetis, -idis (f): Tetis (deessa marina).
Troianus, -a, -um.

Triomf d'Aquil·les, Franz Matsch, 1892-94

LA 4a I 5a DECLINACIONS.

1. Declina aquests substantius en els casos que es demana i llavors canvia'ls de nombre.

effigies, -ei (dat sg / ac pl)

metus, -us (ac sg / gen pl)

cornu, -us (nom pl / dat pl)

res, rei (abl sg / gen pl)

2. Declina en singular i plural els següents sintagmes.

alba facies, ei

ingens exercitus, -us

sterilis spes, spei

forte genu, -us

longus dies, -ei

iuuenis manus, -us

3. Digues en quin cas o casos i nombre poden estar els següents substantius i la seva declinació. Llavors canvia'ls de nombre.

fides

impetuum

deas

pelago

corpora

equus

rei

finis

occasu

orationes

oppidum

scriptoribus

stella

uultibus

speciem

4. Analitza sintàcticament i tradueix aquestes oracions. Llavors fes l'anàlisi morfològica de les paraules subratllades.

1. Senatus populusque Romanus exercitus reditum magno cum gaudio celebrabant.

2. Romani primo anni die multa dona amicis suis dabant.

3. Aestate agricolae ab ortu solis usque ad occasum laborabunt.

4. Diebus festis res asperas non agemus.
5. Senatus magnos honores tribuet exercitui post reditum in urbem.
6. Discordiarum exitus est aut omnium ciuium interitus aut uictoris dominatus.
7. Ciues impii perniciem rei publicae parant et multi boni ciues in acie cadunt.
8. Gladiatores curru in harenam intrant atque ludi plausum spectantium mouent.

Aestas, -atis (f): estiu.
Ago, egi, actum 3: fer.
Asper, -era, -erum: dur, difícil.
Celebro 1.
Currus, -us (m): carro.
Discordia, -ae (f).
Dominatus, -us (m): poder, propietat.
Exitus, -us (m): final, solució.
Festus, -a, -um: festiu.
Gaudium, -i (n): alegria.
Gladiator, -oris (m).
Harena, -ae (f): arena.
Honos, -oris (m).

Impius, -a, -um: traïdor, dolent.
In: (prep ac) a, cap a // (prep abl) a, en.
Interitus, -us (m): mort, assassinat, destrucció.
Intro 1.
Moueo, moui, motum 2.
Ortus, -us (m): sortida.
Pernicies, -ei (f): dany, desastre.
Plausus, -us (m): aplaudiment, aprovació.
Publicus, -a, -um.
Reditus, -us (m): retorn.
Spectans, -ntis: espectador.
Tribuo, -ui, -utum 3: concedir.

L'heroi Orfeu.

Orpheus, Apollinis filius, cantus artem a patre et matre discebat. Ille cum dulci uoce canebat. Non solum homines sed etiam pecora cum sua uoce delectabat. Vero flumina, saxa et arbores suo cantu mouebat. Eurydicem nimpham in matrimonium ducit. Orpheus magnopere Eurydicem amabat. Nimpha in prato ambulat et serpens pedem mordet. Eurydice mox e uita discedit.

Discedo, -cessi, -cessum 3: apartar-se; allunyar-se.
Dulcis, -e.
Eurydice, -es (f): Eurídice (nom propi d'una nimfa). Declina per la 3a vocal.
In: (prep. ac) a, cap a; (prep. ab) a, en.
Magnopere: (adv) moltíssim.
Matrimonium, -i (n).
Mordeo, momordi, morsum 2.
Moueo, moui, motum 2.
Mox: (adv) tot seguit, després.
Nimpha, -ae (f): nimfa (ésser mitològic).
Non solum... sed etiam: (conj. distributiva) no només ... sinó també.
Orpheus, -i (m): Orfeu (nom propi d'un heroi).
Pecus, -oris (n): ramat, bestiar.
Pratum, -i (n).
Saxum, -i (n): pedra, roca.
Serpens, -ntis (f).
Vero: (adv) realment, de fet.
Vox, uocis (f).

Orfeu, Franz Von Stuck, 1891

Romani dei et Romanae deae.

Antiquis temporibus Romani multos deos colebant sed maxime duodecim deos. Vesta, Ceres, Iuno, Iuppiter, Pluto, Neptunus Saturni filii erant.

Iuppiter deorum hominumque pater est, in Olympo monte habitat, aquilam et sceptrum tenebat. Iuno soror atque uxor Iouis erat. Neptunus marium aquarumque omnium deus Romanus erat atque tridens signum suum est. Pluto in Orco habitat nam deus mortuorum est. Ceres soror Iouis et mater Proserpinae erat, Ceres dea agriculturae est et fruges hominibus

praebet. Vesta dea est uitae domesticae ac ignis.

Iouis filii erant Mars, Mercurius, Apollo et Diana. Venus dea uenustatis amorisque est atque mater progenitoris populi Romani. Mars belli deus erat atque filius Iunonis et Vulcani frater, Mars cum Venere filium Cupidinem habet, etiam Romuli pater erat. Deus Mercurius uiatores iuuat atque mercatoribus fauet. Apollo in antiquis temporibus erat solis deus et oraculis suis responsa hominibus dabat, Apollo etiam deus erat musicae, medicinae scientiaeque. Diana soror Apollinis erat atque dea uenationis, arcum et sagittas gerit atque in nemoribus semper cum turba canum errat. Minerua litterarum, pacis bellique dea est et hastam galeamque habet. Vulcanus fabrorum deus erat.

Agricultura, -ae (f).
Amor, -oris (m).
Antiquus, -a, -um.
Aquila, -ae (f).
Arcus, -us (m).
Bellum, -i (n): guerra.
Ceres, -eris (f): la deessa Ceres.
Cupido, -inis (m): el déu Cupido.
Deus, -i (m).
Diana, -ae (f): la deessa Diana.
Domesticus, -a, -um.
Duodecim: (indeclinable) dotze.
Erro 1: vagar, error, passejar.
Etiam: (adv) també.
Frux, frugis (f): fruit.
Hasta, -ae (f): llança.
Ignis, -is (m): foc.
In: (prep ac) a, cap a // (prep abl) a, en.
Littera, -ae (f): lletra, art.
Mars, -rtis (m): el déu Mart.
Medicina, -ae (f).

Mercator, -oris (m): comerciant.
Mortuus, -a, -um.
Musica, -ae (f).
Nemus, -oris (n): bosc.
Neptunus, -i (m): el déu Neptú.
Oraculum, -i (n): oracle, vaticini.
Orcus, -i (m): Orc (món subterrani).
Progenitor, -oris (m).
Proserpina, -ae (f): la deessa Prosèrpina.
Responsum, -i (n): resposta.
Saturnus, -i (m): el déu Saturn.
Sceptrum, -i (n): ceptre.
Scientia, -ae (f).
Teneo, tenui, tentum 2: tenir, posseir.
Tridens, -ntis (m): trident.
Turba, -ae (f): multitud.
Venatio, -onis (f): caça.
Venus, -eris (f): la deessa Venus.
Venustas, -atis (f): bellesa.
Viator, -oris (m): viatger.
Vulcanus, -i (m): el déu Vulcà.

